

Snelle ICE (Intercity-Express) treinen worstelen zich door het laagland. Vertragingen overal. En niet alleen dat, de treinen zijn ook nog eens mudvol. De vakantie vierende middelbare scholieren en studenten gedragen zich gelukkig voortreffelijk. Kalm zitten ze in hun stoelen. Een enkele bejaarde schuifelt voorzichtig door het gangpad. De werkende klasse ontbreekt geheel. Er wordt koffie geschonken.

De vertragingen spannen samen zodat we, als we de vertraagde trein naar Hamburg verlaten, nog juist de nog ernstiger vertraagde trein richting Bredstedt en verder kunnen halen. Uiteindelijk komen we toch redelijk op tijd, zo tegen achten in de avond, aan te Langenhorn. Van daar is het slechts een kilometer of tien lopen naar Schlüttsiel, waar we kamperen en morgenochtend vroeg de veerboot naar Hallig Hooge nemen.

Ik spreek weliswaar over we, maar Vriend Strietman laat het afweten. Hij zag kennelijk wat op tegen deze etappe en heeft zich laten aanrijden: twee gebroken ribben, een gescheurd borstbeen, een spontaan losgelaten vulling in de kiezen en zo nog het een en ander. Ik zal de verschrikkingen van het Noord-Duitse wad geheel op eigen kracht dienen te overwinnen. En dat terwijl ook de

weersverwachting met uitsluitend drieën en vieren, bedroevend is. Er staan mij sombere en eenzame dagen te wachten en er is niemand om me te troosten.

Vooralsnog gaat het echter goed. In stevig tempo wandel ik door de hoofdstraat van Langenhorn. Kloeke, kille huizen op ruime kavels, laten geen ruimte voor twijfel. Hier is alles onder controle. De straten zijn geheel verlaten. Maar zie, nog niet ben ik een uurtje onderweg of God himself grijpt in. Een zwarte Mercedes Benz voorzien van geblindeerde achterruiten houdt halt. Of ik mee wil rijden naar waar ik maar heen wil. Ik zal het toch niet met een kinderlokker van doen hebben? Ik oog jeugdige, daarvan ben ik overtuigd. Maar zo erg? De chauffeur stelt zich voor als Peter. Later, als ik hem middels een biertje bedank voor zijn medewerking, krijg ik nog z'n kaartje: Peter Orth, Autor. Hij vertelt over z'n leven. Een reguliere jeugd. Daarna achttien jaar op van allerlei zeilboten rond de wereld. Dan een tijdje geld verdienen. En nu, in de laatste fase van het leven, doet hij niets anders dan genieten van het wad. Dat licht, dat elke dag anders is. Dat vooral. Ook nu weer. En inderdaad de zonsondergang is prachtig.

Ik zet m'n tentje op aan de dijkvoet op een kleine kilometer van het haventje van Schlüttsiel. Avond, stilte en een zilvergele zonsondergang met wolken. Lichtjes van Langeness. Een frisse wind uit het noordwesten. In het achterland windmolens, tientallen, honderden, alle voorzien van rode lichtjes die tegelijk uit en aan gaan. M'n gedachten zijn even bij m'n geliefden en uiteraard bij wandelmaat Rob.

In de ochtend is het helder en zonnig met nog steeds een stevige, frisse wind uit het noorden. De jas kan aan. Voor me, op het wad, wordt gewerkt aan verse, stevige kwelderdammen. Een wadslee, een werkkeet en een platte schuit. Werkvolk ontbreekt. Spaarzame vogelgeluiden.

Scholeksters vooral. Wat verder weg en wat verheven boven de horizon, donkere plukken van huizen, hoog op hun terpen (hier Warfen genoemd). Daar gaan we naartoe.

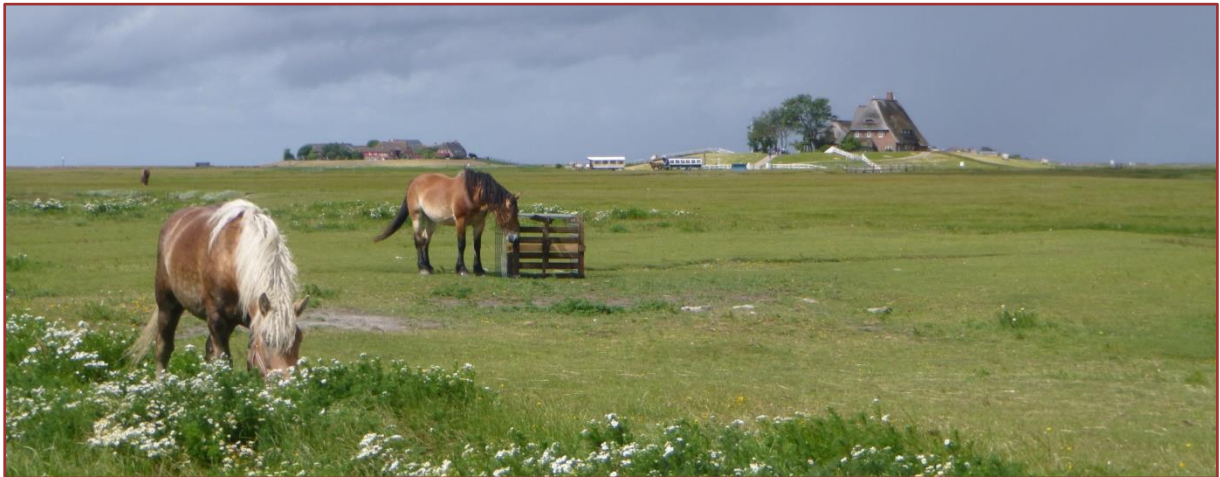
In het rommelige haventje ligt de See-Adler, die de dienst naar Hooge doet, al op me te wachten. Verder wat rondvaartboten voor de onvermijdelijke zeehondentochten en wat verdwaalde zeiljachten, die nu, bij laag water muurvast in prut liggen. Een korte periode heb ik het idee de enige passagier te zijn en voel me wat schuldig omdat het bootje voor mij alleen zal moeten varen. Dat kan niet uit natuurlijk. Maar zie, mijn schuldgevoel wordt snel gedoofd. Er verschijnen drie touringcars geheel gevuld met bejaarden die, sommigen vrolijk kakelend en anderen moeizaam strompelend, aan boord gaan. Hopelijk zullen ze te Hooge ook in gesloten formatie rondtrekken en mij de illusie gunnen dat ik aldaar de enige toerist ben.

En zo geschiedt. Te Hooge staan de paardentaxi's al klaar. De bejaarden worden naar elders getransporteerd. Ik betaal mijn ene Euro toeristenbelasting aan de dienstdoende ambtenaar en heb vervolgens het eiland voor mij alleen. En dat is formidabel. Ik ben in een zorgeloos voorvorige eeuws landschap beland. Paarden grazen kalm in zilt grasland. Veldleeuweriken zingen en er schijnt een aangenaam zonnetje.

Ik houd het dijkje, eigenlijk niet meer dan een kade, aan en rond zo het eiland. De scholeksters vinden het maar niks en jammeren luidkeels. Ogentroost, de zilte soort, en lamsoor bloeien uitbundig. Steeds meer raak ik geboeid door het land waar ik door, of liever omheen loop. Wat

toch een pracht zo'n aan zichzelf overgelaten stuk land. Ik stuit op een hoog schelpenbankje, vol met dwerg- en andere sterns en ga er even bij zitten. Zo trek ik langs deze zilte polder. Wat is het hier toch verschrikkelijk rijk aan vogels. Visdieven, tureluurs, kokmeeuwen, stormmeeuwen, eenden en ganzen. Voortdurend zijn er vogelgeluiden rondom me. Eens te meer wordt mij duidelijk wat voor een enorme rampen zich in het Nederlandse weidelandschap voltrokken. In die biologische woestijn? Het zou toch een geweldig experiment zijn om een Nederlandse polder, bijvoorbeeld die van Terschelling, of de Harger- en Pettemerpolder nog wat zouter te laten worden, de dijk te verlagen, de landbouw te extensiveren en dan eens kijken wat er gebeurt. Dagdromerij natuurlijk.

Nog maar even over dat merkwaardige land hier. Zoals gezegd staan de huizen op warfen (terpen). Hoe simpel kan het leven zijn? Als je droge voeten wilt houden en de zee rukt op, dan moet je ervoor zorgen boven de zee uit te reiken. Terpen bouwen dus en dat hebben ze hier gedaan. Een stuk of tien warfen, vol gestouwd met huizen, en daar omheen weideland, een vruchtbare kwelder. Zo moet heel Noord-Nederland er uit hebben gezien zo rond 1000 na Christus.

Volgens mijn plannenmakerij zou ik vanmiddag nog de boot naar Amrum nemen. Maar plannen dienen nergens toe. Hoogstens geven ze een richting aan. Iets om naar te streven. Niet om iets te bereiken. Ik blijf hier een dag langer. Zeker nadat ik de camping gezien heb: een stuk afgehekt zilt weiland, open naar alle kanten, waar drie tenten standhouden in de volle wind.

Hallig Hooge heeft ook een haventje. Een simpele doorgang door de kade geeft toegang tot een ruime wadkreek die voorzien is van een aanlegsteiger met daaraan wat zeilboten en zowaar een

visserschip de HOO1. Wat natuurlijk de vraag oproept of er ook een HOO2, zal zijn? De vloed kolkt flink naar binnen. De bootjes verheffen zich uit de prut.

Als ik heel Hooge heb gerond constateer ik dat het kadetje rondom het eiland van een aangename rommeligheid is, opgetrokken - zo lijkt het tenminste - uit stenig materiaal dat toevallig voorhanden was. Delen bestaan uit de ons vertrouwde zeskantige basaltblokken al zijn ze hier wat wild en ruim tegen elkaar aan gesmeten. Dan weer tref ik grote ronde en soms wat meer vierkante keien. Ook zijn er delen verhard met kunstmatig materiaal. Ter afsluiting van de werkzaamheden is over dit alles een flinke bitumensaus gestort. Wie doet je wat?

Het loopt tegen vijf uur in de middag. Het tentje staat en het weer is formidabel. Lekker fris, met de wind nog steeds uit het noordwesten en met heldere luchten en soms felle zon. Een avondwandeling voert me dwars door de velden vol bloemen en vogels, naar het dijke waar de zwoele geur van Alsum hangt. Beter kan niet. Zo wandel ik in twee uur naar Hanswarf waar een biertje en een warme maaltijd op me wachten.

Op deze terp valt me trouwens op hoe benauwd de bewoning hier is. Al die veel te grote huizen, boven op elkaar. Hoe ging dat vroeger? Niet het grasland was de beperkende factor maar ruimte om te wonen.

In de nacht slaat het weer om. De wind neemt toe in kracht met af en toe een klein buitje. Als ik naar de boot loop is de lucht grauw en grijs. De boerderijen liggen eenzaam in de vlakte en er kringelt geen rook uit de schoorstenen om aan te geven dat het daarbinnen warm, veilig, knus en gezellig is. Vogels zeilen door het zwerk. Schollepieten maken een hoop kabaal. Op naar de boot. Op naar Amrum.

